

دستورالعمل اجرایی الگوی آموزش بازارمحور (آموزش - تولید - بازاریابی - فروش)

ماده ۱- مقدمه و کلیات:

در راستای راهکارهای اجرایی بخش آموزش فنی و حرفه‌ای و در اجرای شیوه‌های آموزش توأم با کار عملی و مستنداً به ماده ۳ تصویب نامه هیأت وزیران به شماره ۱۶۲۷۳۳/ت/۴۷۳۳۴ هـ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۵ مبنی بر فراگیری دوره مهارتی در محیط کار واقعی و یا شبیه سازی شده، با بهره گیری از ظرفیت بخش‌های مختلف کشور اعم از دولتی، عمومی، تعاونی و غیردولتی و اجرای آیین‌نامه بندهای (الف) تا (هـ) ماده ۸۰ قانون پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و مستنداً به ماده ۱۵ و ۱۶ تصویب نامه هیأت وزیران به شماره ۳۱۶۱۶/ت/۴۷۴۳۶ هـ مورخ ۹۱/۲/۲۰ مبنی بر " تسهیل استفاده متقاضیان غیردولتی از امکانات و تجهیزات دولتی " و "بازنگری و اصلاح و ارائه خدمات آموزشی مورد نیاز از طریق واگذاری یا خرید خدمات از مراکز غیردولتی فنی و حرفه‌ای" به منظور توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای متناسب با نیازهای بازار کار، الگوی آموزش بازارمحور (آموزش - تولید - بازاریابی - فروش) طراحی شده است.

این دستورالعمل اجرایی الگوی آموزش بازارمحور پس از اجرای آزمایشی مدل فوق طی یک سال گذشته در سراسر کشور و بازنگری دستورالعمل الگوی آموزش بازار محور (آموزش - تولید - فروش) تهیه و تدوین شده است.

ماده ۲- تعاریف و مفاهیم:

در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- سازمان: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور وابسته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- اداره کل: اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان تابعه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
- کمیته راهبری ملی: هیاتی است که وظیفه‌ی تعیین خط مشی، تدوین و تعیین ضوابط و ایجاد هماهنگی و نظارت بر اجرای مدل آموزشی بازارمحور در سطح ستاد را برعهده دارد.
- کمیته راهبری استانی: کمیته‌ای که وظیفه‌ی اجرایی نمودن دستورالعمل الگوی آموزش بازارمحور در سطح ادارات کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان‌ها، را برعهده دارد.
- دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی: دبیرخانه‌ای که وظیفه‌ی ایجاد هماهنگی لازم جهت اجرای مصوبات کمیته راهبری ملی با مناطق و فراهم نمودن زمینه‌های توسعه، ارتقاء، حل مسایل و مشکلات جهت اعلام و تصویب در کمیته راهبری ملی را برعهده دارد.
- مربی: فردی است دارای صلاحیت که وظیفه تدریس (مهارت آموزی) را در سازمان برعهده دارد.
- طرف اول قرارداد: شخص حقوقی است که یک سوی امضاکننده قرارداد آموزشی تولیدی بازارمحور است و عملیات موضوع قرارداد را براساس قرارداد منعقد به مجری واگذار کرده است.
- مجری: شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی است که قرارداد آموزشی - تولیدی بازارمحور را بعنوان طرف دوم قرارداد، امضاء می‌نماید و عملیات موضوع قرارداد را براساس مفاد آن، به عهده گرفته است.

- **سرپرست کارگاه:** شخص حقیقی دارای تخصص و تجربه لازم که مجری او را به طرف اول قرارداد معرفی می‌کند تا اجرای موضوع قرارداد را در کارگاه سرپرستی کند.
- **استاندارد آموزشی:** مجموعه‌ای از دانش، مهارت و نگرش مبتنی بر شایستگی‌های مندرج در استاندارد شغل که سیستم آموزشی باید شرایط آموزش آن را فراهم نماید.
- **ارزشیابی مهارت:** فرآیند جمع‌آوری منظم و هدف‌دار اطلاعات برای قضاوت در مورد دانش، مهارت و نگرش فرد در کار براساس استاندارد شغل که می‌تواند شامل آزمون شفاهی، کتبی، عملی و محصول باشد. اعطای گواهینامه صلاحیت حرفه‌ای براساس این ارزشیابی انجام می‌شود.
- **قرارداد کارآموزی بازارمحور:** قراردادی که بین مجری آموزش و متقاضی آموزش (حقیقی و حقوقی) به منظور آموزش‌های بازارمحور براساس مقررات سازمان منعقد می‌شود.
- **مهارت:** توانایی انجام کارهایی که مربوط به یک شغل در سطح حرفه‌ای متناسب با استانداردهای هر شغل.
- **حرفه:** یک حوزه‌ی کاری شامل دو یا بیشتر شغل مرتبط در سطوح مختلف حرفه‌ای.
- **رشته:** مجموعه برنامه‌های آموزشی مربوط به فراگیری چند حرفه هم‌خانواده می‌باشد.
- **کارگروه مشاورین فنی و تخصصی:** این کارگروه در سطح ملی و استانی با همکاری بخش غیردولتی، در چهار حوزه صنعت، خدمات، کشاورزی و فرهنگ و هنر، به منظور مشاوره، حمایت و پشتیبانی از الگوی آموزش بازارمحور جهت آموزش، تولید، بازاریابی و فروش محصولات و ارائه خدمات در سطح بازارهای داخلی و بین‌المللی با مشارکت صنوف، اتحادیه‌ها، کارآفرینان، نخبگان و ... تشکیل می‌شود.

ماده ۳- ساختار تشکیلاتی در سطح ملی و استانی:

۳-۱- کمیته راهبری ملی:

هیاتی است که به منظور تعیین خط مشی، تدوین و تعیین ضوابط و ایجاد هماهنگی و نظارت بر اجرای مدل آموزشی بازارمحور در سطح ستاد تشکیل می‌شود.

۳-۱-۱- ترکیب اعضا:

۱. رییس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور (رییس کمیته)
۲. معاونین رییس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
۳. مدیر کل دفتر طرح و برنامه‌های درسی
۴. مدیر کل حراست مرکزی
۵. مدیر کل دفتر امور آموزش روستایی (دبیر کمیته)
۶. مدیر کل دفتر بهسازی و نظارت

۷. مدیر کل دفتر امور حقوقی و بین الملل
۸. مدیر کل دفتر آموزش در صنایع
۹. مدیر کل دفتر مهارت‌های پیشرفته
۱۰. مدیر کل دفتر موسسات کارآموزی آزاد و مشارکت‌های مردمی
۱۱. مدیر کل دفتر آزمون و ارزشیابی
۱۲. دو نفر از مدیران کل استان به پیشنهاد مدیر کل دفتر امور آموزش روستایی و تصویب رییس کمیته

۳-۱-۲- وظایف و اختیارات کمیته راهبری ملی:

۱. سیاستگذاری، برنامه ریزی، تصویب و ابلاغ آیین نامه و دستورالعمل‌ها
۲. ابلاغ اعضای دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی
۳. ارزیابی و نظارت عالی بر اجرای فرآیند الگوی آموزش بازارمحور
۴. هماهنگی با نهادها، سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و غیردولتی جهت حمایت و توسعه و ترویج طرح

۳-۲- دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی:

این کمیته به منظور ایجاد هماهنگی لازم جهت اجرای مصوبات کمیته راهبری ملی با مناطق و فراهم نمودن زمینه‌های توسعه، ارتقاء، حل مسایل و مشکلات مناطق جهت اعلام و تصویب در کمیته راهبری ملی در سطح ستاد سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور تشکیل می‌شود.

۳-۲-۱- ترکیب اعضا دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی:

۱. مدیر کل دفتر امور آموزش روستایی (رییس دبیرخانه)
۲. دو نفر کارشناس دفتر امور آموزش روستایی
۳. نماینده دفتر امور حقوقی و بین الملل
۴. نماینده دفتر حراست مرکزی
۵. دو نفر نماینده معاونت اداری و پشتیبانی (ترجیحاً یک نفر از مدیریت بودجه و تشکیلات و یک نفر از مدیریت امور مالی و ذی‌حسابی)
۶. نماینده دفتر طرح و برنامه ریزی درسی
۷. نماینده دفتر موسسات کارآموزی آزاد
۸. نماینده دفتر بهسازی و نظارت آموزشی
۹. نماینده دفتر آموزش در صنایع
۱۰. نماینده کمیته کاهش تصدی‌های دولت

۲-۲-۳- وظایف و اختیارات دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی:

۱. تشکیل کمیته‌های تخصصی از بین اعضای دبیرخانه متناسب با وظایف سازمانی
۲. تشکیل جلسات کارشناسی کمیته‌های تخصصی در سطح ستاد
۳. نظارت عالی بر فرآیند آموزش بازارمحور
۴. تدوین و بازنگری کلیه دستورالعمل‌های الگوی آموزش بازارمحور جهت ارائه به کمیته راهبری ملی جهت تصویب
۵. وصول گزارش‌های عملکرد به صورت ۳ ماهه از استان‌ها و ارائه گزارش عملکرد ۶ ماهه به کمیته راهبری ملی
۶. شناسایی مشاغل جدید و پیشنهاد تدوین استانداردهای آموزشی بازارمحور و اصلاح و بازنگری استانداردهای موجود
۷. بررسی و تایید الحاقیه‌های قرارداد آموزشی- تولیدی بازارمحور، پیشنهادی توسط کمیته راهبری استانی و ارائه به رییس کمیته راهبری ملی جهت تصویب و ابلاغ به استان
۸. بررسی و تایید موارد فسخ قرارداد آموزشی- تولیدی بازارمحور پیشنهادی توسط کمیته راهبری استانی و ارائه به رییس کمیته راهبری ملی جهت تصویب و ابلاغ به استان
۹. هماهنگی و پیگیری لازم جهت اجرای بهینه کلیه دستورالعمل‌های صادره در الگوی آموزش بازارمحور در سطح ستادی
۱۰. تشکیل بانک اطلاعاتی کارآفرینان، پشتیبانان و شناسایی ظرفیت‌های بالقوه سازمان (اعم از بخش دولتی و غیردولتی) جهت ارائه به ذینفعان
۱۱. هماهنگی جهت برگزاری نمایشگاه‌ها، نشست‌ها، همایش‌ها، جلسات هم‌اندیشی و تبادل تجارب الگوی آموزش بازارمحور به ذینفعان و مجریان اجرایی و سازمانی
۱۲. بررسی و تایید درخواست‌های استان جهت تامین اعتبار به منظور خرید ماشین آلات، تجهیزات و خط تولید و ... و هماهنگی با واحدهای مرتبط جهت تامین و تخصیص اعتبار
۱۳. ترویج و تبلیغ الگوی آموزش بازارمحور در سطح ملی
۱۴. انتخاب و معرفی مجریان برتر الگوی آموزش بازارمحور در سطح استان‌ها به کمیته راهبری ملی جهت حمایت و تشویق
۱۵. بررسی نحوه تشکیل کارگروه‌های مشاورین فنی و تخصصی در حوزه‌های صنعت، خدمات، کشاورزی و فرهنگ و هنر با همکاری بخش غیردولتی در سطح ملی و استانی

۳-۳- کمیته راهبری استانی:

به منظور اجرایی نمودن این دستورالعمل، کمیته‌ای متشکل از افراد ذیل در ادارات کل استان‌ها تشکیل می‌شود.

۳-۳-۱- ترکیب اعضای کمیته راهبری استانی:

۱. مدیر کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان (رییس کمیته)
۲. معاون آموزشی اداره کل فنی و حرفه‌ای استان (دبیر کمیته)
۳. معاون اداری پشتیبانی اداره کل

۴. ذیحساب اداره کل
۵. رییس اداره آموزش و پژوهش اداره کل
۶. رییس اداره سنجش و ارزشیابی
۷. کارشناس حقوقی اداره کل
۸. رییس حراست اداره کل
۹. کارشناس آموزش روستایی اداره کل
۱۰. رییس اداره موسسات کارآموزی آزاد اداره کل
۱۱. رییس مرکز (یک نفر به انتخاب رییس کمیته)
۱۲. رییس کانون انجمن صنفی آموزشگاه های آزاد استان
۱۳. نماینده اتاق اصناف
۱۴. یکی از مجریان طرح آموزش بازارمحور به انتخاب رییس کمیته

۳-۲- وظایف و اختیارات:

۱. شناسایی مراکز، کارگاه‌ها و سایر ظرفیت‌های قابل استفاده در بخش‌های دولتی و غیردولتی جهت اجرای طرح
۲. اخذ قیمت پایه توسط کارشناسان رسمی برای واگذاری مراکز یا کارگاه‌ها به شیوه آموزشی- تولیدی در اجرای طرح بازارمحور
۳. ارائه طرح و پیشنهاد به منظور توسعه آموزش‌های کسب و کار و کارآفرینی در شورای برنامه ریزی و توسعه استان‌ها و شهرستان‌ها به منظور فراهم نمودن تمهیدات به استناد ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی بندهای "الف" تا "ه" ماده ۸۰ قانون برنامه پنجساله توسعه جمهوری اسلامی ایران، به شرح ذیل:
 - ۱.۳. تسهیل استفاده متقاضیان غیردولتی از امکانات و تجهیزات دولتی
 - ۲.۳. حمایت‌های مالی در چارچوب قوانین و مقررات مربوط از متقاضیان بخش غیردولتی در فعالیتهای آموزشی
 - ۳.۳. تقویت منابع مالی در بودجه‌های استانی در امر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارآفرینی
۴. فراخوان و مناقصه جهت واگذاری مراکز یا کارگاه‌ها
۵. ارزیابی صلاحیت پشتیبان‌ها و کارآفرینان موفق جهت اجرای طرح و بررسی طرح‌های توجیهی فنی و اقتصادی متقاضیان
۶. انعقاد قرارداد آموزشی - تولیدی بازارمحور با مجری منتخب
۷. ارزیابی و تایید صلاحیت عمومی و توانمندی ارائه دهنده آموزش (مربیان، متخصصین و مجربین و ...) در کارگاه‌های آموزشی- تولیدی بازارمحور
۸. معرفی و ارسال رزومه افراد واجد شرایط جهت تدوین استانداردهای مورد نیاز به ستاد
۹. ابلاغ و معرفی اعضای کارگروه نظارت به مجری طرح

۱۰. ابلاغ و معرفی رییس مرکز یا فرد منتخب به تشخیص مدیر کل بعنوان مسئول نظارت بر فرآیند آموزش بازارمحور به مجری طرح

۱۱. انجام هماهنگی لازم در اداره کل استان جهت اجرای بهینه مفاد قرارداد آموزشی-تولیدی بازارمحور (شامل موارد: تحویل کارگاه، صورتجلسه تحویل و تحول اموال دولتی به مجری، بررسی خسارت‌های وارده به دستگاه‌ها و اموال تحویلی توسط کمیته فنی (موضوع شیوه نامه ۱۰۲۸۲۰-۴۰۰ مورخ ۸۶/۱۲/۱۲)، ورود و خروج کالاها، بررسی برگزاری دوره بیش از دو شیفت و سایر موارد)

۱۲. صدور مجوز آموزشی در حرفه‌های تعیین شده به مجریان طرح مطابق ضوابط سازمان
۱۳. هماهنگی با نهادهای مرتبط جهت معرفی مجریان طرح به منظور اخذ مجوزهای لازم (پروانه بهره‌برداری، بهداشت و ...)

۱۴. نظارت بر اجرای بهینه دستورالعمل‌های صادره و قراردادهای منعقد
۱۵. تشکیل جلسات ماهانه و بررسی گزارش‌های واصله از ناظرین بر فرآیند آموزش بازارمحور
۱۶. بررسی و ارزیابی طرح‌های رسیده به دبیرخانه و ارائه گزارش بطور سه ماهه به دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی
۱۷. معرفی مجریان برتر استان به دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی
۱۸. ارسال الحاقیه‌های قرارداد آموزشی-تولیدی بازارمحور پس از توافق با مجری به دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی جهت تصویب و ابلاغ

۱۹. بررسی و تایید موارد فسخ قرارداد و ارسال صورتجلسه به دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی جهت تصویب و ابلاغ
۲۰. بررسی و تایید موارد تمدید و خاتمه قرارداد
۲۱. هماهنگی جهت برگزاری آزمون پس از پایان دوره براساس استانداردهای مربوطه و صدور گواهینامه مهارت پس از قبولی در آزمون وفق مقررات جاری سازمان
۲۲. ارسال درخواست تامین اعتبار و دلایل توجیهی به منظور خرید ماشین آلات، تجهیزات و خط تولید و ... کارگاه‌های آموزشی-تولیدی بازارمحور به دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی
۲۳. هماهنگی با مجامع امور صنفی، اتحادیه‌ها، کارآفرینان، پشتیبان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی به منظور ترویج و تبلیغ الگوی آموزش بازارمحور و حمایت از مجریان و مهارت‌آموختگان طرح در سطح استان

۳-۴- مجری:

شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی است که قرارداد آموزشی - تولیدی بازارمحور را بعنوان طرف دوم قرارداد، امضاء می‌نماید و عملیات موضوع قرارداد را براساس مفاد آن، به عهده گرفته است.

۳-۴-۱- شرایط مجری:

۱. فاقد هرگونه سو پیشینه کیفری باشد که باعث محرومیت‌های اجتماعی می‌شود.

۲. در سطح محل فعالیت خود دارای حسن شهرت باشد و صلاحیت عمومی، فنی و اجتماعی مجری باید به تایید اداره کل برسد.
۳. توانایی‌ها و امکانات لازم مجری برای انتقال دانش و تجربه به فراگیران و انجام تعهدات موضوع قرارداد آموزشی-تولیدی بازارمحور به تایید اداره کل برسد.
۴. از قوانین و مقررات مربوط به کار، بیمه‌های اجتماعی، مالیات‌ها، عوارض و سایر قوانین و مقررات که تا تاریخ عقد قرارداد معمول بوده است، کاملاً مطلع بوده و متعهد است که همه آنها را رعایت کند. در هر حال مسئولیت عدم رعایت قوانین و مقررات یاد شده بعهده مجری می‌باشد.
۵. توانایی تولید، بازاریابی و عرضه محصول یا خدمات تولیدی را داشته باشد.
۶. توانایی ارائه ضمانت انجام صحیح مفاد قرارداد و ضمانت‌های لازم برای جلوگیری تغییر کاربری، حفظ و حراست و تحویل صحیح اموال منقول و غیرمنقول، امکانات و تجهیزات واگذار شده را مطابق آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی داشته باشد.
۷. مشمول ممنوعیت‌های مذکور در قانون منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلس و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲ و قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل و سایر ممنوعیت‌های قانونی نباشد.

۳-۴-۲- وظایف مجری:

۱. ارائه طرح توجیهی توسط مجری جهت ارزیابی و تایید در کمیته راهبری استانی
۲. مکلف به حفظ و نگهداری از اموال تحویلی مطابق صورتجلسه تحویل و تحول و استفاده صحیح از تاسیسات ساختمان، امکانات و تجهیزات می‌باشد.
تبصره ۱: هزینه سرویس و نگهداری دوره‌ای تجهیزات به عهده مجری می‌باشد.
تبصره ۲: در صورتی که بعثت تعدی و تفریط مجری آسیبی به دستگاه‌ها و یا اموال تحویلی وارد آید، مجری مکلف است نسبت به تعمیر و بازسازی و احیای آن با هزینه خود و یا پرداخت خسارت وارده بنا به تشخیص و نظر کمیته فنی (موضوع شیوه نامه ۴۰۰/۱۰۲۸۲۰ مورخ ۸۶/۱۲/۱۲) اقدام نماید.
۳. مکلف است تمهیدات لازم را جهت نظارت و بازدید طرف اول قرارداد و عوامل نظارت از موضوع قرارداد را فراهم نماید.
۴. مکلف است نسبت به انجام موارد ذیل، اقدامات لازم را بعمل آورد:
 - ۱-۴- تهیه و تامین مواد اولیه مورد نیاز آموزش و تولید و تامین کسری تجهیزات مطابق نظر کمیته راهبری استان
 - ۲-۴- برگزاری دوره‌های آموزشی مطابق استانداردهای آموزشی سازمان
 - ۳-۴- ارائه لیست پرسنل و کارکنان تحت پوشش خود و قراردادهای منعقد به طرف اول قرارداد
 - ۴-۴- کلیه پرسنل تحت پوشش خود را برابر ضوابط و مقررات، بیمه تامین اجتماعی و حوادث نموده و لیست بیمه را به طرف اول قرارداد ارائه دهد. (کارآموزان در طول دوره کارآموزی و کارورزی جز پرسنل تحت پوشش مجری محسوب نمی‌شود).

- ۴-۵- معرفی سرپرست واجد شرایط کارگاه به طرف اول قرارداد
- ۴-۶- پرداخت حقوق و مزایای پرسنل و کارکنان تحت پوشش مطابق قانون کار و تامین اجتماعی
- ۴-۷- رعایت بهداشت و ایمنی محیط کار طبق قوانین و مقررات جاری
- ۴-۸- اخذ مجوزهای لازم (پروانه ساخت، بهره برداری، بهداشتی و نظارت کارگاهی و ...)
- ۴-۹- پرداخت هزینه‌های آب، برق، گاز، سوخت، تلفن و ... کارگاه یا مرکز در اختیار
- ۴-۱۰- رعایت کلیه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌هایی که در طول مدت قرارداد توسط طرف اول قرارداد صادر می‌شود.
- ۴-۱۱- ارائه ضمانت نامه انجام صحیح مفاد قرارداد، تحویل صحیح امکانات و تجهیزات واگذاری و تخلیه کارگاه یا مرکز واگذار شده
- ۴-۱۲- معرفی مهارت آموختگان دوره‌های آموزشی بازارمحور به موسسات کاربایی یا ارائه دهنده تسهیلات
- ۴-۱۳- بازاریابی و فروش محصولات تولیدی یا خدمات قبل عرضه به بازار
۵. مجری حق واگذاری کار به شخص یا موسسه دیگر را ندارد و موظف است رضایت طرف اول قرارداد را در تمام مراحل کسب نماید.
۶. کلیه پرداخت‌های مربوط به اجرای این دستورالعمل اجرایی شامل حق الزحمه مربیان، مواد مصرفی، تعمیرات دوره‌ای تجهیزات، لوازم التحریر و منابع آموزشی مورد نیاز، ایاب و ذهاب، بازدید علمی کارآموزان از مراکز صنعتی و بنگاه‌های خدماتی، اقتصادی، تولیدی و خدمات ارتباطی مانند اینترنت و ... به عهده مجری می‌باشد.
۷. مجری باید حداکثر ظرف مدت مقرر طبق ضوابط سازمان از شروع دوره آموزشی نسبت به تهیه و ارسال فهرست کارآموزان شرکت کننده در دوره آموزشی به همراه فایل رایانه‌ای آن روی لوح فشرده با تایید ناظر اداره کل اقدام نماید.
۸. مجری باید ده روز کاری قبل از اتمام دوره آموزشی، زمان پایان دوره را کتباً به ناظر اداره کل اعلام نماید.
۹. مجری باید از ثبت نام کارآموزان جدید (حداکثر یک دوازدهم پس از شروع دوره) اجتناب نماید. (ثبت نام کارآموزان جدید تا یک دوازدهم پس از شروع دوره تا سقف مورد تایید اداره کل مجاز می‌باشد).

۳-۵- سرپرست کارگاه

شخص حقیقی دارای تخصص و تجربه لازم است که مجری او را به طرف اول قرارداد معرفی می‌کند تا اجرای موضوع قرارداد را در کارگاه سرپرستی کند و پل ارتباطی بین آموزش‌های مهارتی مربی و تولید محصول می‌باشد. سرپرست کارگاه باید در زمان آموزش و تولید محصول یا ارائه خدمات در محل کارگاه یا مرکز حاضر باشد و اجرای موضوع قرارداد آموزشی- تولیدی بازارمحور با مسئولیت و نظارت او انجام شود. اگر در حین اجرای تعهدات، معلوم شود که سرپرست کارگاه قادر به انجام وظایف نیست، طرف اول قرارداد با ذکر دلیل درخواست تعویض او را از مجری خواهد کرد و مجری مکلف است شخص واجد صلاحیت دیگری که مورد قبول طرف اول قرارداد می‌باشد را معرفی نماید.

مجری می‌تواند در صورت لزوم سرپرست کارگاه را با هماهنگی و تایید طرف اول قرارداد، تغییر دهد.

مجری قرارداد میتواند خود را بعنوان سرپرست کارگاه معرفی نماید.

۳-۵-۱- شرایط سرپرست کارگاه:

۱. توانایی نظارت بر امور آموزشی و تولیدی در محیط کارگاه
۲. آشنایی با تجهیزات و ماشین آلات کارگاه آموزشی- تولیدی و روش بهره برداری صحیح از آنها
۳. توانایی سرویس و نگهداری دوره‌ای تجهیزات و ماشین آلات
۴. آشنایی با سرپرستی کارگاه تولیدی- خدماتی و فرآیند تولید محصول یا ارائه خدمات
۵. آشنایی با نحوه صحیح انبار و نگهداری مواد اولیه و محصول تولیدی
۶. آشنایی با مقررات و دستورالعمل‌های حفاظت، بهداشت و ایمنی محیط کار
۷. آشنایی با قوانین و مقررات کار، بیمه‌های خدماتی و اجتماعی
۸. حضور مستمر در کارگاه آموزشی - تولیدی در حین آموزش و تولید

۳-۶- کارآموز:

فردی است که برای کسب مهارت‌های لازم در یک شغل با رضایت و اختیار کامل خود و با نظارت سازمان و مطابق مقررات آموزشی آن در یک کارگاه که تحت نظارت سازمان می‌باشد، براساس این دستورالعمل مشغول فراگیری بر مبنای الگوی آموزشی- تولیدی بازارمحور می‌شود.

۳-۶-۱- شرایط کارآموز:

۱. دارا بودن یکی از شرایط زیر:
 - ۱-۱- کارت دانشجویی
 - ۲-۱- دارا بودن کارت پایان خدمت نظام وظیفه عمومی برای کارآموزان مرد بالای ۱۸ سال
 - ۳-۱- معافیت تحصیلی
 - ۴-۱- معافیت از خدمت سربازی
 - ۵-۱- سن کارآموزی مطابق با قانون کار (بند ب ماده ۱۱۲ قانون کار)
۲. دارا بودن شرایط جسمی متناسب با رشته آموزشی
۳. دارا بودن مدرک تحصیلی لازم مطابق استاندارد مهارت
۴. تاییدیه صلاحیت آموزش در رشته‌ی آموزشی از سوی دفتر مشاوره و هدایت تحصیلی ادارات کل با هماهنگی مجری آموزش

ماده ۴- محدوده اجرا

۱. مراکز فاقد چارت سازمانی و یا فاقد تجهیزات (مراکز خود اشتغالی - مراکز در حال احداث و آماده به بهره برداری یا در آستانه بهره برداری)
۲. کارگاه‌های آموزشی دارای تجهیزات، که دوره آموزشی در آن‌ها برگزار نمی‌گردد.
۳. کارگاه‌های آموزشی با مربیان غیررسمی.
۴. استفاده از ظرفیت‌های بلااستفاده مراکز.
۵. بنگاه یا کارگاه‌های تولیدی تعطیل شده یا در آستانه تعطیلی که امکان راه اندازی یا فعال شدن کارگاه با معرفی نیروی کار آموزش دیده و اخذ تسهیلات بانکی وجود دارد.
۶. استفاده از ظرفیت‌های آزاد بنگاه‌های اقتصادی یا صاحبان صنایع برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی
۷. زمین‌های بایر مراکز آموزشی مستعد برای آموزش و تولید محصولات کشاورزی
۸. تحت پوشش قراردادان فارغ التحصیلان دانشگاهی در دوره کارورزی
۹. استفاده از ظرفیت موسسات کارآموزی غیردولتی

ماده ۵- روش واگذاری و تعیین قیمت پایه

۵-۱- شیوه واگذاری:

۱. انتخاب مجری از بین متقاضیان براساس قانون برگزاری مناقصات، ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و الحاقیه‌های آن و قانون مدیریت خدمات کشوری و آیین‌نامه‌های اجرایی مرتبط می‌باشد.
۲. حدود اختیارات و تعهدات مجری در هنگام فراخوان باید با در اختیار گذاشتن دستورالعمل اجرای طرح و قرارداد فی مابین به اطلاع متقاضیان رسانده شود.

۵-۲- روش تعیین قیمت پایه:

به استناد بند (د) ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، تعیین میزان اجاره بها و قیمت‌گذاری کلیه اموال منقول و غیرمنقول در واحدهای مشمول اجرای طرح، با در نظر گرفتن کاربری (آموزشی- تولیدی) آنها براساس متوسط نظر سه نفر کارشناس رسمی دادگستری صورت می‌گیرد.

تبصره: ادارات کل موظفند به نحو مقتضی اطلاعات پایه و مورد نیاز (مکان اجرای طرح، تعهدات طرفین، مدت قرارداد، زمان بهره برداری و سایر اطلاعات عمومی و اختصاصی) را در اختیار کارشناسان رسمی دادگستری قرار دهند.

۵-۳- مبلغ قرارداد آموزشی-تولیدی بازار محور:

مبلغ قرارداد بر حسب مبلغ اجاره بهای کارگاه یا مرکز آموزشی و هزینه خرید خدمات آموزشی محاسبه می‌گردد. تعیین مبلغ اجاره پایه مطابق بند ۵-۲ این دستورالعمل صورت می‌گیرد. هزینه خرید خدمات آموزشی عبارت است از اجرای حرفه‌های آموزشی مطابق دستورالعمل‌های خرید خدمات بر حسب نفر-ساعت که در پایان هر دوره بر مبنای دوره‌های اجرا شده و براساس میزان قبولی مهارت آموزان به شرح ذیل پرداخت می‌گردد:

به ازای حداقل ۹۰ (نود) درصد نرخ قبولی کارآموزان در آزمون‌های پایان دوره آموزشی که توسط طرف اول قرارداد برگزار می‌شود، ۱۰۰ (صد) درصد مبلغ قابل پرداخت، پس از کسر کسورات قانونی و با تایید حسن انجام کار توسط ناظر طرف اول قرارداد، به مجری پرداخت می‌شود و چنانچه پایین‌تر از ۹۰ (نود) درصد باشد، به میزان تعداد قبول شدگان محاسبه و پرداخت خواهد شد.

۵-۴- نحوه پرداخت و دریافت:

مبلغ اجاره بهای ساختمان‌ها و تاسیسات براساس قیمت پایه ناشی از متوسط نظرات سه نفر کارشناس رسمی و اعلام پیشنهاد قیمت به حساب مرتبط خزانه واریز می‌شود. قیمت پایه خرید خدمات آموزشی براساس مصوبه کارگروه کاهش تصدی‌گری و اعلام قیمت پیشنهاد دهنده از محل بودجه مصوب برابر ضوابط در مقابل ارائه صورت وضعیت به مجری پرداخت می‌شود. و یا مطابق بند "س" تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ و ضوابط آیین نامه اجرایی مربوطه عمل شود.

ماده ۶- فرآیند آموزش:

۶-۱- استانداردهای آموزشی:

۱. استانداردهای آموزشی بازار محور بر مبنای ۴ فرآیند ۱- آموزش مهارت، ۲- آموزش تولید محصول / ارائه خدمات، ۳- آموزش بازاریابی محصول / خدمات و ۴- فروش محصول / ارائه خدمات که براساس کداستانداردهای مورد تایید سازمان است، ملاک برگزاری دوره آموزشی بوده و جز لاینفک قرارداد می‌باشد.
۲. ماشین آلات، مواد مصرفی، مشخصات فضای کارگاهی، منابع، جزوات دوره آموزشی و تجهیزات آموزشی براساس استانداردهای مصوب سازمان و نظر کارشناسی کمیته راهبری استان می‌باشد.

۶-۲- مربیان آموزشی

۱. صلاحیت آموزشی مربیان باید مورد تایید کمیته راهبری استان باشد.

۲. ضوابط و شرایط مربیان مطابق مصوبه جلسه مورخ ۹۲/۹/۳۰ هیات نظارت مرکزی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور می‌باشد.
۳. با توجه به تنوع آموزش در دوره‌های آموزش بازارمحور (آموزش، تولید، بازاریابی، فروش) مجری می‌تواند همزمان از یک یا چند مربی واجد شرایط با توجه به تخصصی آن‌ها استفاده نماید.
۴. اولویت آموزش فرآیندهای تولید، بازاریابی، فروش در به کارگیری استاد مربی متخصص مطابق شیوه نامه بهبود مدیریت فرآیند آموزش به شماره ۲۰/۵۳۴۷۴ مورخ ۸۶/۱۲/۱۵ می‌باشد.

۶-۳- پذیرش، مشاوره و هدایت شغلی و جذب کارآموز

۱. پذیرش، مشاوره و هدایت شغلی و جذب کارآموز بصورت مشترک توسط نمایندگان مجری و واحد مشاوره و هدایت آموزشی - شغلی مراکز و یا اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان مطابق دستورالعمل توسعه مشاوره شغلی و مهارت آموزی صورت می‌گیرد.
۲. شرایط کارآموز مطابق با بند ۳-۶-۱ این دستورالعمل می‌باشد.
۳. تعیین سطح و تایید صلاحیت توانایی متقاضیان جهت ارائه آموزش‌های تکمیلی (شامل آموزش تولید، بازاریابی و فروش) توسط مجری و واحد مشاوره و هدایت آموزشی - شغلی اداره کل و یا مرکز صورت می‌گیرد.

۶-۴- آموزش

۱. آموزش‌های ارائه شده مطابق استانداردهای مصوب سازمان و در ۴ بخش آموزش مهارت، آموزش تولید، آموزش بازاریابی و آموزش فروش و بصورت پیوسته می‌باشد.
۲. آموزش‌های مهارتی مطابق استانداردهای مربوطه توسط مربیان واجد شرایط بصورت تئوری و عملی ارائه می‌شود.
۳. آموزش فرآیند تولید مطابق استاندارد مربوطه توسط استادمربی متخصص زیر نظر سرپرست کارگاه بصورت عملی در محیط کار واقعی و یا شبیه سازی شده ارائه می‌شود.
۴. آموزش فرآیند بازاریابی و فروش مطابق استاندارد مربوطه بصورت تئوری و عملی توسط استادمربی متخصص ارائه می‌شود.
- تبصره ۱: در صورتی که مطابق استانداردهای مصوب، نیاز به بازدید علمی از بنگاه‌ها و مراکز صنعتی و ... خارج از سازمان باشد، لازم است قبل از بازدید، مجری هماهنگی‌های لازم را با ناظر اداره کل بعمل آورد.
- تبصره ۲: چنانچه متقاضیان دوره آموزش بازارمحور دارای گواهینامه مهارت حرفه مورد نظر باشند، می‌توانند پس از مصاحبه و تایید توانایی توسط واحد پذیرش و مشاوره مرکز، سایر مراحل فرآیند الگوی آموزش بازارمحور (تولید و بازاریابی و فروش) را بصورت پودمان‌های پیوسته طی نمایند.
۵. آموزش کارآموزان زیر نظر مربیان خبره و توانا واجد شرایط مطابق ضوابط و مورد تایید سازمان در چارچوب استانداردهای مربوط انجام می‌گیرد.

۶. از بدو شروع دوره آموزشی، مجری موظف است نقشه کارهای عملی، پروژه و مشخصات آن و تاریخ انجام بازدیدها و تقویم اجرایی سرفصل‌های دوره آموزشی را تهیه و به کارآموزان تحویل دهد و نسبت به تنظیم شناسنامه آموزشی مطابق ضوابط سازمان اقدام و یک نسخه از مستندات فعالیت‌های مذکور را به ناظر اداره کل ارائه نماید.
۷. قبل از شروع دوره، برنامه و تقویم اجرای دوره آموزشی توسط مجری تهیه و پس از تایید اداره کل استان برگزار می‌شود.

۶-۵- ارزشیابی و آزمون:

۱. اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان، مرجع برنامه ریزی و برگزاری آزمون (عملی و تئوری) می‌باشد.
۲. در پایان دوره آموزشی نماینده اداره کل برنامه آزمون را به مجری اعلام می‌نماید.
۳. در کلیه مراحل فرآیند آموزش (شامل آموزش‌های مهارت و تولید و بازاریابی و فروش) پس از طی دوره آموزشی بر اساس استانداردهای آموزشی سازمان، وفق مقررات جاری سازمان، آزمون‌های مربوطه اخذ و در صورت قبولی گواهینامه مهارت اعطا می‌گردد.

۶-۶- رهگیری اشتغال مهارت آموختگان:

رهگیری اشتغال مهارت آموختگان دوره‌های آموزشی بازارمحور مطابق دستورالعمل اجرایی رهگیری وضعیت اشتغال مهارت آموختگان دفتر مشاوره و هدایت آموزشی- شغلی سازمان اجرا می‌شود.

ماده ۷- حمایت، تبلیغ و ترویج الكوی آموزش بازارمحور:

۱. اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان موظف است نسبت به حمایت، تبلیغ و معرفی مجری و توانایی‌های مهارت آموختگان دوره‌های آموزشی بازارمحور در سطح استان (دستگاه‌های اجرایی دولتی و غیردولتی و بنگاه‌های اقتصادی و موسسات و بانک‌های ارائه دهنده تسهیلات) جهت ایجاد اشتغال و اجرای بهینه این مدل آموزشی می‌بایست مشوق‌ها و حمایت‌های زیر را از این مدل آموزشی بعمل آورند:
 - ۱-۱ همکاری در معرفی مجریان به اتحادیه‌ها/ مجامع/ مراکز صدور مجوزهای بهره برداری/ بهداشت/ نظارت و..
 - ۲-۱ هماهنگی با سایر سازمان‌های دولتی و غیردولتی جهت ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی
 - ۳-۱ معرفی افراد و تعاونی‌ها به عنوان پشتیبان یا مستقل به صندوق مهر امام رضا (ع)، بانک توسعه تعاون، بانک کشاورزی و یا سایر بانک‌های عامل و مراجع ذیصلاح جهت دریافت تسهیلات
 - ۴-۱ استفاده از ظرفیت‌های طرح کشاورزی مهر جهت اجرای بهینه دستورالعمل
 - ۵-۱ مشاوره و هدایت کارآموزان و مهارت آموختگان در جهت تشکیل تعاونی‌ها
 - ۶-۱ تلاش در جهت بازاریابی و فروش محصولات تولید شده

- ۷-۱ هماهنگی با سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و غیردولتی مربوطه جهت حمایت (مادی و معنوی) از تولیدکنندگان مشمول این دستورالعمل
- ۸-۱ معرفی تولیدکنندگان به بازارهای عمده و نمایشگاه‌ها
- ۹-۱ استفاده از اماکن و ظرفیت‌های درون سازمانی جهت اجرا و توسعه این دستورالعمل
- ۱۰-۱ کلیه کارآموزانی که در این مدل آموزشی فعالیت می‌نمایند، مشمول بیمه مسئولیت مدنی خواهند بود.

ماده ۸- نظارت بر اجرای دستورالعمل

به منظور حسن اجرای دستورالعمل و نظر به ضرورت نظارت بر اجرای آموزش، دبیرخانه اجرایی کمیته راهبری ملی موضوع ماده ۳-۲ این دستورالعمل مسئولیت نظارت بر این مدل آموزشی را بر عهده دارند.

ماده ۹- کلیات دستورالعمل اجرایی

این دستورالعمل در ۹ ماده و ۵ تبصره طی نامه شماره ۱۰۰/۲۲۳۰۵ مورخ ۹۳/۶/۳۰ جهت اجرا، به صورت آزمایشی به مدت یک سال، توسط ریاست محترم سازمان ابلاغ گردید.